

ठिकाणी श्रींच्या निशाणाचे व शनीचे पूजन झाल्यावर सोन लुटण्याचा कार्यक्रम झाला. त्यानंतर मा. रिसीव्हर साहेब व उपस्थित भक्त मंडळीने खंडोबा देवाचे दर्शन घेतले. व मिरवणूक परत येतेवेळी गावातील सर्व मंदिरात जाऊन देवतांचे दर्शन घेतले.

रात्री ९-१५ ते १२ पर्यंत श्रींच्या रथाची मिरवणूक गावातून निघाली होती. मिरवणूकीला श्रीकृष्ण बॅंडपथक अग्रभागी होते. सनई, चौबडा, डफ व राहता येथील बॅंडपथक बरोबर होते. साईभक्तांचे भजन, गायन, नृत्य कार्यक्रम झाले. श्री. रघुनाथ बाबूराव सांडभोर, पुणे यांचे गारुड-भारूडाचा कार्यक्रम झाला. तसेच लोकल ग्रामस्थानी भारूड गारूडाचे कार्यक्रम केले. रथाची मिरवणूक रात्री १२-०० वा. समाधी मंदिरात आली व भक्तांनी कलाकारांचे गायनाचे कार्यक्रमात भाग घेतला. रात्रभर कलाकारांच्या हजेऱ्या झाल्या. श्रींच्या दर्शनासाठी मंदिर रात्रभर खुले होते.

दसरा उत्सव ३ रा दिवस :- सोमवार दि. १७-१०-८३ रोजी पहाटे ६ वा. श्रींचे मंगलस्नान झाले. गुरुस्थान ठिकाणी सकाळी ७-३० ते ८-३० रुद्राभिषेक झाला. नित्य कार्यक्रमा व्यतिरिक्त रात्री ८-०० ते १० वाजेपर्यंत ह. भ. प. श्री. लक्ष्मणबुवा वाकचौरे शिर्डी, यांचे एकादशी निमित्त प्रवचन झाले व त्यानंतर शेजारती झाली.

दसरा उत्सव ४ था शेवटचा दिवस :- मंगळवार दि. १८-१०-८३ रोजी पहाटे ५ वा. मंदिर उघडल्यावर ५-१५ वा. काकड आरती सुरू झाली. ६ वा. श्रींचे मंगलस्नान झाले. सकाळी १०-३० ते १२-०० पर्यंत ह. भ. प. चिंतामणबुवा शिरवळकर, डोंबिवली यांचे कालाकीर्तन झाले. दहीहंडी कार्यक्रम झाल्यावर माध्यान्ह आरती झाली व तीर्थ प्रसाद वाटण्यात आला. धूपारती नंतर रात्री ७-३० ते १०-०० पर्यंत आनंद संगीत विद्यालय कोपरगाव यांचे संगीत गायनाचा कार्यक्रम झाला. १० वा. शेजारती झाली व उत्सव समाप्त झाला.

कोजागिरी पौर्णिमा :- शुक्रवार दि. २१-१०-८३ डॉ. के. बी. गव्हाणकर आणि पार्टी, कुर्ला, मुंबई यांनी रात्री ८ ते १० कलाकारांची हजेरी व १० ते १२ वाजेपर्यंत कीर्तन कार्यक्रम केला. रात्री १२ वा. श्रीसाईबाबांची पूजा

व चंद्रपूजा कार्यक्रम मा. रिसीव्हर श्री. क. हि. काकरेसाहेब यांचे हस्ते झाला. उपस्थित भक्तमंडळींना दूध पोहे वगैरे प्रसाद वाटण्यात आला. रात्री १२-३० ते सकाळी ६ वाजेपर्यंत डॉ. के. बी. गव्हाणकर आणि पार्टीतील सहकाऱ्यांनी गायक श्री. प्रकाश प्र. दिघे, डोंबिवली यांनी गीत रामायणचा कार्यक्रम सादर केला व जागर केला. काही कलाकारांनी श्रींच्या पुढे हजेरी दिली ती खालील-
प्रमाणे :-

- कीर्तन :- १) ह. भ. प. लक्ष्मण आनंदा भिरजकर, जि. सांगली.
२) ह. भ. प. चिंतामणबुवा शिरवळकर, डोंबिवली.
३) ह. भ. प. सौ. सहस्त्रबुद्धे.
४) ह. भ. प. सौ. प्रमिला द. पैठणकर.
५) ह. भ. प. सौ. पद्मजा देशपांडे

प्रवचन :- १) ह. भ. प. लक्ष्मणबुवा वाकचौरे शिर्डी.

भजन, गायन, वादन वगैरे :- १) श्री. साईनाथ भजनी मंडळ, शिर्डी.
२) श्री सत्यसाई समिती, उत्हासनगर, ३) श्री. मुकुंद लक्ष्मण मयूर, राहुरी,
४) श्री. ओमप्रकाश रामकिसन वर्मा, संगमनेर, ५) श्री. सुनील मास्ती कुलये, संगमनेर, ६) श्री. सुरेश अंबादास मयूर, संगमनेर, ७) श्री. राकेश मधुर, मेनपूरी बेट (उ. प्र.) ८) श्री. गुलाब बनारसी कव्वाल, कलकत्ता, ९) श्री. गोपाळ चौरसीया, कलकत्ता, १०) श्री. श्रीराम सातर्डेकर, मुंबई. ११) डॉ. एम. के. कीर्तीकर, मुंबई. १२) श्री. शरद जांभेकर, मुंबई. १३) श्री. शेखर खांबेते. १४) श्री. मकरंद कुंडले, १५) श्री. कृष्णाचारी, १६) श्री. भोलानाथ समेळ, मुंबई. १७) श्री. राकेश सक्सेना, मेनपूरी. यु. पी. १८) श्री. गुलाब बनारसी कव्वाल, कलकत्ता. १९) कुमार चंद्रदीप, कलकत्ता. २०) श्री. सी. व्ही. प्रसाद, हैद्राबाद. २१) सौ. गिरजेबाई, शिर्डी. २२) सौ. शरयू मराठे, शिर्डी. २३) श्री. नारायण क्षीरसागर, चिकलठाणा. २४) श्री. दौलतभाई शर्मा, मुंबई. २५) श्री. आर. पी. जैस्वाल, कलकत्ता. २६) श्री. गोपालभाई चौरसीया, कलकत्ता. २७) श्री. रघुनाथ बाबूराव सांडभोर, पुण. २८) सौ. विमलबाई बाबूराव पुरोहित, शिर्डी. २९) कुमार शेखर नटवर, विसपुते, शिर्डी. ३०) श्री. वसंत घुमकर (स्काऊट) मुंबई. ३१) श्री. नामदेव नागू भोईर, नवघर. ३२) श्री. श्रीराम व्ही. सातर्डेकर, मुंबई. ३३)

- श्री: कीर्तीकर, मुंबई. ३४) श्रीमती मनीबेन हैद्राबाद. ३५) श्री. नवशेर इराणी मुंबई. ३६) सौ. नारेश्वरी गुप्ता, हैद्राबाद, ३७) श्री. ज्ञानेश्वर वैद्य, शिर्डी. ३८) श्री. नागेश चुरीया. ३९) श्री. हरिश्चन्द्र चंद्रभान हंगुवाल, आलेगांव. ४०) श्री. ज्ञानबा वाडकर, शिर्डी. ४१) श्री. शेख नबाब उमर पटेल, अस्तगाव ४२) श्रीमती कौसल्याबाई चोप्रा, शिर्डी. ४३) श्रीमती हीराबाई सोलव नागपूर. ४४) श्री. गोविंद संभाजी खांडरे, शिर्डी. ४५) श्री. प्रियो गुप्ता, कल्लूर. ४६) श्री. सखाराम राघुजी गुरव, कोपरगांव. ४७) श्री. अरुण खांडलेकर, इंदोर. ४८) श्री. बिंदू प्रसाद गुप्ता, कलकत्ता. ४९) श्री. पुंजाबा भावराव दवंग, शिर्डी. ५०) श्रीमती लीलाबाई गुजराथी, शिर्डी. ५१) अनुपमा महाजन, मुंबई. ५२) श्री. शशीकांत ए. दळवी, मुंबई. ५३) श्री बारकूशेठ मांडवकर. ५४) श्री. विलास रा. महाडीक. ५५) श्री. अभय ज. मोरे. ५६) सुरेश आंजर्लेकर. ५७) श्री. राजन सातधरे. ५८) श्री. सतीश राव. ५९) श्री. शिवदास शिरोडकर. ६०) श्री. सुभाष ज. कांबळी. ६१) श्री. वसंत जोशी. ६२) श्री. विलास परळकर. व श्री. विवेक मुळे ६३) श्री. रघुनाथ नागरे, शिर्डी. ६४) श्री. चतुर्धन नांगरे, शिर्डी. ६५) श्री. मधुकर निवृत्ती भालेराव, शिर्डी. ६६) श्री माणिकसाळी शिर्डी. ६७) श्री. शांताराम मिराणे. ६८) श्री. आनंद दत्तात्रय करंबेळकर. शिर्डी. ६९) श्री. प्रदीप रासन, अहमदनगर. ७०) श्री. महेरा सावर्डेकर. ७१) श्रीकृष्ण बडपथक, श्री. सदानंद य. दळवी व गोधाळ नाफडे, मुंबई. व इतर ३३ कलाकार. ७२) श्री. वसंतकुमार घुमकर, रोवर्स रेंजर्स सेंट्रल रेल्वे मुंबई ७३) श्री. आनंद डी. पाटील. ७४) श्री. विश्वास डी. गायकवाड. ७४) श्री. व्ही. एम. पाटील. ७५) श्री. के. बी. ठाकूर. ७६) श्री. जे. ए. राणे. ७७) श्री. आर. एस. भिद्रा. ७८) श्री. आर. पी. गरड. ७९) श्री. आर. पी. काशवाटे. ८०) श्री. जी. आर. वरळीकर. ८१) श्री. वाय. ए. पाटील. ८२) श्री. जी. के. शेटी. ८३) श्री. व्ही. व्ही. ठाकूर. ८४) श्री. ए. जी. कारखानीस. ८५) श्री. डी. बी. पोतदार. ८६) श्री. ए. जी. माखीया ८७) श्री. बाबूराव घावें, मुंबई. ८८) श्री. एम. ए. जोशी. ८९) श्री अनिलकुमार सोतवणे. ९०) श्री. एस. के. वाघवान. ९१) श्री. जे. डी. शेषकर. ९२) श्री. एस. ए. जगताप ९३) श्री. आर. आर. माळी. ९४) श्री. अनिल आहेर. ९५) सौ. शशीकला आर. शिवनेरकर. ९६) सौ. राधा बी. नागपाल. ९७) सौ. बालू बी. नागपाल. ९८) श्री. प्रमोद जाधव. ९९) श्री. बारावकर काका, शिर्डी. १००) आनंद संगीत विद्यालय, कोपरगाव.

श्री. आनंद के. आढाव. १०१) ह. भ. प. बाबा नरोडे. १०२) श्री. प्रा.
 अ. वि. घसास. १०३) श्री. काळवाघे अँडव्होकेट. १०४) श्री. वाबळे अँड-
 व्होकेट. १०५) श्री. रामभाऊ कीरे. १०६) कु. रोहिणी बेलसरे. १०७)
 कु. मोहिनी वैद्य. १०८) श्री. अनंत जोशी. १०९) श्री. द्वारकानाथ लोंगाणी.
 ११०) श्री. एस. आर. गुरव. १११) श्री. बी. सी. सातव. ११२) डॉ.
 एन. आर. झवेरी. ११३) श्री. साईबाबा भक्त मंडळ महिला गुंटूर. ११४)
 श्री. साईनाथ भजनी मंडळ, शिर्डी. ११५) श्री. तुकाराम नारायणराव भूमकर,
 पुणे. ११६) स्वाती मोघे, रायपूर. ११७) श्री. प्रकाश प्र. दिघे, डोंबिवली.
 ११८) श्री. अरुण पां. शहाणे, डोंबिवली. ११९) डॉ. गव्हाणकर कोजागिरी
 उत्सव मंडळ, कुर्ला, मुंबई. १२०) श्री. उमेश धनवटे. १२१) श्री. राम
 पाटील. १२२) श्री. श्रीधर राणे. १२३) श्री. दिलीप राणे. १२४) श्री.
 प्रशांत राणे. १२५) किर्ती राणे. १२६) श्री. दिलीप मयेकर. १२७) शाहीर
 सुखदेव कांबळे. १२८) श्री. विनायक लाड. १२९) श्री. दत्ता मोरे. १३०)
 श्री. नामदेव केणी. १३१) श्री. अनंत पांचाळ, १३२) श्री. शशीकांत
 पुसाळकर. १३३) शाहीर मधुकर खामकर. १३४) श्री. सुधाकर पाटील.
 १३५) श्री. प्रकाश शिंदे. १३६) श्री. प्रफुल्ल राजापूरकर. १३७) श्री.
 जगदीश शिंदे. १३८) श्री. शांताराम पाटील. १३९) श्री. आप्पा सामंत.
 १४०) सौ. रिसवडकर. १४१) सौ. लता देवरूखकर. १४२) कु. सुरेखा
 निकम. १४३) श्री. दिपक शिंदे. १४४) श्री. रामचंद्र बारी. १४५) श्री.
 श्री. नामदेव दळवी. १४६) श्री. अशोक वागजे. १४७) श्री. रमेश साळवी.
 १४८) श्री. ज्ञानेश्वर देवकर. १४९) श्री. सुदाम हुलावके. १५०) सौ.
 मयेकर. १५१) सौ. सुधा राणे. १५२) कु. अरुणा मयेकर. १५३) श्री.
 विश्वास नार्वेकर. १५४) श्री. महेंद्र आंबेडकर. १५५) श्री. जे. के. सावंत.
 १५६) सौ. सावंत. १५७) सौ. इंदुमती तावडे. १५८) सौ. शर्मा. १५९)
 कुसूम गोलाटी. १६०) श्री. जे. एन. मोगरालीया. १६१) नरगिस मोगरालीया
 १६२) श्री. प्लंबर. १६३) श्री. चंद्रकांत तांबोळी. १६४) श्री. सूर्यकांत
 लांडे. १६५) श्री. राम शेट्टे. १६६) श्री. शांताराम नाईक. १६७) श्री.
 मनोहर गोलांबरे. १६८) श्री. वसंतराव गव्हाणकर. १६९) श्री. कृष्णा
 निमणकर. १७०) श्री. चंद्रकांत शिवगण. १७१) श्री. विजय घुरी. १७२)
 श्री. तुकाराम तीर्लोत्कर. १७३) श्री. भालचंद्र पाटील. १७४) श्री. श्रीरामचंद्र
 बोबाटे. १७५) श्री. एकनाथ बोबाटे. १७६) श्री. रविंद्र पांचाळ. १७६) श्री.
 दिपक तुळसकर. १७७) श्री. प्रभाकर कुलकर्णी. १७७) श्री. सुरेश ढकाळे.

१७८) श्री. अविनाश माडगांवकर. १७९) श्री. दिलीप माणगांवकर. १८०) श्री. सुरेश मयेकर १८१) व्ही पिच्चूमणी १८२) सौ उषा बापट, ठाणे १८३) सौ आंग्रे १८४) श्री. के. टी. टिकू १८५) जे पी टिकू १८६) वीना टिकू १८७) सौ. प्रमिला द. पैठणकर. १८८) सौ. पद्मजा देशपांडे. १८९) श्री. एकनाथ गणेश माटेकर, ग्वालीयर. १९०) श्री. मोरेश्वर उर्फ बंडोपंत वासुदेव सोलापूरकर. १९१) श्री. राजेंद्र हरीभाऊ देशमुख. बाजोरीया नगर. १९२) मीरा सदाशिव इनामदार. कोल्हापूर. १९३) श्री साईदास हैद्रावाद. १९४) करसनलाल त्र्यंबक भावसार. मालेगाव. १९५) सौ. आसावरी स. देव ठाणे. १९६) श्री. जयवंतराव कुलकर्णी, मुंबई. १९७) श्री. अशोक बाळकृष्ण कदम, शहापूर. १९८) श्री. शशीकांत अनंत लेले, विलेपार्ले. १९९) दयानंद शांताराम पिठणकर. दिघी. २००) श्री. प्रल्हादराव नेरलेकर, अकोला.

हवापाणी :- शिरडी येथील हवापाणी उत्तम असून रोगराई काही नाही.

शिरडावृत्त माहे नोव्हेंबर ८३

या महिन्यात श्रीसाईबाबांचे दर्शनासाठी बाहेरगावची भक्तमंडळी बरीच आली होती काही कलाकारांनी श्रीं पुढे हजेरी दिली ती खालीलप्रमाणे -

- कीर्तन - १) ह. भ. प. किसन महाराज हरदे, संगमनेर.
 २) ह. भ. प. कृष्णाबाई येवलेकर
 ३) श्रीमती जानकीबाई इंगळे, गोरेगाव, मुंबई.

- प्रवचन - १) ह. भ. प. लक्ष्मणबुवा वाकचौरे, शिर्डी.
 २) ह. भ. प. बाप्पाजीकाका रत्नपारखी, शिर्डी.
 ३) ह. भ. प. विश्वनाथ बंडू सहान.
 ४) ह. भ. प. मुरलीधरबुवा देशमुख, शिर्डी.

भजन, गायन, वादन, नृत्य वगैरे - १) श्री. प्रल्हादराव नेरोलकर, अकोला.
 २) श्रीमती चंद्राबेन विठ्ठलदास भाटे, वडाळा. ३) श्रीमती नलिनी कपीलभाई दवे, भावनगर. ४) कु. वंदना शिरोडकर, मुंबई. ५) श्री. विश्वनाथ शिरोडकर, मुंबई. ६) श्री. वसंत काशिनाथ काडणेकर, मुंबई. ७) श्री. पारक चंपालाल पोरवाल, शिर्डी. ८) सौ. प्रमितीभावना दामोदर जेबूरकर, डोंबिवली, ९) श्री. यशवंत पितळे, मुंबई. १०) श्री. मनोहर पारकर. ११) श्रीमती शरद आचार्य, बांद्रा. १२) श्री. मदन खारपट आणि मंडळी, विलासपूर. १३) श्री. साईनाथ भजन मंडळी, शिर्डी. १४) श्री. दत्तात्रय तुकाराम दयाळ, सातारा. १५) श्रीमती संगीता अरुण जोशी, अहमदाबाद. १६) श्री. पायगोडे, भोर. १७) कु. वर्षा गजानन घाणेकर, मुंबई. १८) श्री. एस. एन. संतोषकुमार, सिकंदराबाद. १९) श्री. विठ्ठल मांजरेकर, शिरडी. २०) श्री. जयवंत कुळकर्णी, मुंबई. २१) श्री. अनंत एस. पांचाळ, २२) श्री. अरविंद म्हात्रे, २३) श्री. दिलिप शंकर सावंत. २४) श्री नारायणमहाराज भजनी मंडळ, कुर्ली. २५) श्री. गोपाल चौरसिया, कलकत्ता. २६) श्री. तानाजी लक्ष्मण आवचर. शिर्डी. २७) श्री. पुरुषोत्तम जनार्दन गोसावी, बंबली. २८) श्री. पिसे व नवनाथ भजनी मंडळ, डोन्हाळा. २९) श्री. किसन श्रीपती पायगुडे, भोर.

कार्तिकी एकादशी :- बुधवार १६-११-८३ सालाबादप्रमाणे कार्तिकी

एकादशी निमित्त रात्री कीर्तन-प्रवचन झाल्यावर श्रींच्या पालखीची मिरवणूक गावातून फिरून आल्यावर शेजारती झाली.

तुळशी विवाह - गुरुवार दि. १७-११-८३ सालाबाद प्रमाणे श्रींचे द्वारका-माईत तुळशी विवाह कार्यक्रम संपन्न झाला. संस्थान कर्मचारी व साईभक्त मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. सर्वाना प्रसाद वाटणेत आला. मुलानी फटाके, भुईनळे, वाजवून आनंद व्यक्त केला.

हवापाणी - शिर्डी येथील हवापाणी उत्तम असून रोगराई काहीं नाही. थंडीचे प्रमाण वाढले आहे.

लक्ष्मीपूजन - शुक्रवार दि. ४-११-८३ दिवाळीला लक्ष्मीपूजनाचा कार्यक्रम मा. रिसीव्हर श्री. क. हि. काकरेसाहेब यांचे हस्ते झाला. धुपारती झाल्यावर साईभक्तांना तीर्थप्रसाद वाटण्यात आला.

दि. २७-११-८३ पासून येथे ६ वे नेत्रशिविर सुरू झाले आहे.

शिरडीवृत्त माहे डिसेंबर १९८३

या महिन्यात नाताळाचे सुट्टीमुळे श्री साईनाथांचे दर्शनासाठी साईभक्तांची गर्दी फार होती. शाळांच्या, कॉलेजच्या, कारखान्यांच्या सहली बऱ्याच मोठ्या प्रमाणात होत्या.

काही कलाकारांनी श्रींचे पुढे हजेरी दिली ती खालीलप्रमाणे :-

कीर्तन - १) एकादशी व महत्वाचे दिवशी संस्थानतर्फे कीर्तने झाली.

२) ह. भ. प. जगन्नाथबुवा वाकचौरे, शिर्डी.

प्रवचन - १) ह. भ. प. मुरलीधर महाराज देशमुख, शिरडी.

२) ह. भ. प. लक्ष्मण आनंदा मिरजकर, इस्लामपूर.

भजन, गायन, वादन वगैरे - १) श्री. किशन श्रीपती पायगुडे, भोर. २) श्री. वसंतराव केशवराव गायकवाड, पुणे. ३) ह. भ. प. येवतकर भजनी मंडळ. ४) डॉ. एम. के. किर्तीकर. ५) श्री. वसंतराव फुलंब्रीकर. ६) श्री. राम दिक्षित, डोंबिवली. ७) श्री. दत्ताराम विठ्ठल घाग, मुंबई. ८) श्री. पन्नालाल जैन, झांशी. ९) श्री. गोपाळ सत्संग मंडळ, बांद्रा. १०) श्री. अरुण सोमानी, संगमनेर. ११) श्री. शिवराम बिडवे, संगमनेर. १२) श्री. रामचंद्र गजानन देशपांडे, अंबरनाथ. १३) श्री. आबाजी पंढरीनाथ डांगे, कनकुरी. १४) श्री. जयराम वामन चौधरी. नांदुरी. १५) श्री. शांतिलाल मेहरा, शंकर, मुंबई. १६) श्री. सुरेश मावीनकुर्वे, मुंबई. १७) श्री. स्वामी कृष्णदास, वृंदावन. १८) श्री. अरविंद नारायणस्वामी कोपरे, औंढा नागनाथ, १९) श्री. विनायक महादेव वेवेकर, मुंबई. २०) श्री. विकास कशाळकर, मुंबई. २१) श्री. पुरुषोत्तम गांगुर्डे, मुंबई. २२) सौ. पदमावती श्रीपाद ओत्री, मुंबई. २३) श्री. चंद्रशेखर मनोहर देशपांडे, हडपसर. २४) श्री. अशोक होळकर, हडपसर. २५) श्री. मनोहर देशपांडे, हडपसर. २६) श्री. बाळासाहेब सावंत, हडपसर. २७) श्री. कमल मुजुमदार, जमशेदपूर. २८) श्री. साईधाम देवालय भजनी मंडळ, मुंबई. २९) श्री. बापू जोशी, पूरापूरकर. ३०) श्रीमती वेदावती चैतन्यपुरी हैद्राबाद.

श्री दत्तजयंती - सोमवार दि. १९-१२-८३ रोजी सालाबाद प्रमाणे समाधी मंदिरात श्री दत्त जयंतीचा कार्यक्रम झाला. दत्त जयंतीला भक्तांची दर्शनासाठी खूपच गर्दी होती. दत्तजन्म कीर्तन ह. भ. प. जगन्नाथबुवा वाकचौरे शिर्डी यांनी केले. रात्री विद्युत्तरोषणाई, सुशोभित रथाची मिरवणूक गावातून फिरून आल्यावर शेजारती झाली.

हवापाणी - शिरडी येथील हवापाणी उत्तम असून रोगराई काहीं नाही. पहाटे हवेत थोडा गरवा असतो.

घोषणा

श्री साईलीला मासिकाच्या मालकीबद्दल व अन्य तपशीलाबद्दल दर वर्षी फेब्रुवारी नंतरच्या पहिल्या अंकात प्रसिद्ध करावयाची घोषणा.

१. प्रकाशनाचे स्थळ - साई निकेतन,
८०४-बी डॉ. आंबेडकर रोड, दादर,
मुंबई - ४०० ०१४.
२. प्रकाशनाचा कालावधी - मासिक.
३. मुद्रकाचे नाव श्री. पांडुरंग दाजिबा मोरे
राष्ट्रीयत्व भारतीय.
पत्ता - बॉम्बे नॅशनल प्रिंटर्स, वडाळा,
मुंबई - ४०० ०३१.
४. प्रकाशकाचे नाव - श्री. क. हि. काकरे
राष्ट्रीयत्व - भारतीय
पत्ता - साई निकेतन,
८०४-बी, डॉ. आंबेडकर रोड, दादर,
मुंबई - ४०० ०१४.
५. संपादकाचे नाव - श्री. क. हि. काकरे
राष्ट्रीयत्व - भारतीय,
पत्ता - साई निकेतन,
८०४-बी, डॉ. आंबेडकर रोड, दादर,
मुंबई - ४०० ०१४.
६. हे पत्र ज्यांच्या मालकीचे आहे त्यांचे व १ टक्क्याहून श्री साईबाबा संस्थान, शिरडी अधिक भांडवल धारण (धार्मिक व चॅरिटेबल संस्था) करणारे भागधारक किंवा भागीदार यांची नावे व पत्ते.

मी, श्री. क. हि. काकरे यानुसार असे घोषित करतो की वरील तपशील माझ्या माहितीप्रमाणे व समजूतीप्रमाणे सत्य आहे.

क. हि. काकरे
(प्रकाशकाची सही)
रिसिन्डर

साईबाबा संस्थान शिरडीची प्रकाशने

अ. क्र.	पुस्तकाचे नाव	भाषा	किंमत	पो. व पॅकिंग
			रु. पैसे	रु. पैसे
१)	श्री साईचरित्र	मराठी	२२-००	६-००
२)	"	इंग्रजी	१३-५०	४-००
३)	"	हिंदी	१२-००	४-००
४)	"	गुजराथी	१२-००	४-००
५)	"	कन्नड	१०-००	४-००
६)	"	तेलगू	१३-००	४-००
७)	"	तामीळ	१२-००	४-६०
८)	श्री साईलीलामृत	मराठी	७-५०	३-००
९)	"	हिंदी	७-००	३-५०
१०)	"	गुजराथी	४-२५	३-००
११)	अवतार व कार्य	मराठी	४-००	३-००
१२)	स्तवन मंजरी	मराठी	०-३५	३-००
१३)	"	गुजराथी	०-३०	३-००
१४)	सगुणोपासना	मराठी	०-५०	३-००
१५)	"	गुजराथी	०-५०	३-००
१६)	तेलगू पुजाविधी	तेलगू	छपाई चालू	आहे.
१७)	चार अध्याय	मराठी	१-२५	३-००
१८)	श्रीसाईबाबा ऑफ शिरडी (भरुचा)	इंग्रजी	५-००	३-००
१९)	किर्तनमाला	मराठी	०-७५	३-००
२०)	सचित्र साईबाबा	मराठी	४-००	३-००
२१)	शिरडी दर्शन	इंग्रजी	४-५०	३-००
२२)	मुलांचे साईबाबा	मराठी	१-७५	३-००
२३)	"	इंग्रजी	१-७५	३-००
२४)	"	तेलगू	छपाई चालू	आहे.
२५)	"	गुजराथी	१-५०	३-००
२६)	"	हिंदी	१-७५	३-००

(कव्हर पृष्ठ ३ वरून)

२७)	ग्रेट सेंट श्री साईबाबा	मराठी	०-५०	३-००
२८)	श्री साईबाबा दि सुपरमॅन	इंग्रजी	५-२५	३-००
२९)	शिरडी गाईड	इंग्रजी	१-५०	३-००
३०)	"	मराठी	१-५०	३-००
३१)	शिरडी गाईड	गुजराथी	१-५०	३-००
३२)	"	हिंदी	छपाई चालु	आहे.
३३)	सद्वाध्याय	मराठी	०-९०	३-००
३४)	श्रीसाईलीला, अधिकृत मासिक मुखपत्र मराठी व इंग्रजी वार्षिक वर्गणी १०-०० प्रत्येकी प्रत १-०० (व्ही. पी. ची पद्धत नाही)			

अ क्र.	फोटोचे नाव	फोटो साईज	किंमत रु. पैसे	पो. व पॉकिंग रु. पैसे
१)	आशिर्वाद फोटो	१४"X२०"	१-६५	३-००
२)	"	१०"X१४"	१-१०	३-००
३)	"	७"X१०"	०-५५	३-००
४)	"	४"X५"	०-२०	३-००
५)	"	२"X३"	०-१५	३-००
६)	दगडावर बसलेले बाबा (रंगीत)	१४"X२०"	१-६५	३-००
७)	" (काळा पांढरा)	१४"X२०"	१-६५	३-००
८)	मूर्ती फोटो	१३"X१८"	२-७५	३-००
९)	"	१३"X१८"	१-००	३-००
१०)	द्वारकामाई कॅमेरा (रंगीत फोटो)	१०"X२०"	१-१०	३-००
११)	" (काळा पांढरा)	१०"X१४"	०-८५	३-००
१२)	कॅमेरा द्वारकामाई फोटो	९"X१२"	१-१०	३-००
१३)	" (रंगीत)	९"X१२"	१-६५	३-००
१४)	निळा	९"X१३"	०-७५	३-००
१५)	श्रीसाईबाबांचे पत्र्याचे कॅलेंडर	- - -	१६-००	८-००

मुद्रक : पांडुरंग मोरे, बाँम्बे नॅशनल प्रिन्टर्स प्रा. लि. ४२, जी. डी. आंबेकर मार्ग, वडाळा, मुंबई ३१, संपादक व प्रकाशक : श्री. क. हि. काकरे, साई निकेतन, डॉ. आंबेडकर रोड, खोदादाद सर्कलजवळ, प्लॉट नं. ८०४, बी. दादर मुंबई १४.

श्री साईलीला

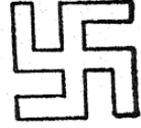
श्रीसाईबाबा संस्थान, शिरडीचे अधिकृत मासिक किंमत १ रुपय

१९८३

श्री साईनाथ चान्दवड

जगा लावावे सत्यथी । हेचि साईलीलेची कृती ॥

श्री साईलीला

श्रीसाईबाबा संस्थान,
शिरडीचे अधिकृत मासिक

: संपादक :

श्री.क.हि.काकरे

रिसिक्हर श्रीसाईबाबा संस्थान, शिर्डी

: कार्यकारी संपादक :

डॉ.श्री.दि.परचुरे

एम. ए. पी. एच. डी.

(इंग्रजी आवृत्ती)

श्री.सदानंद चेंदवणकर

(मराठी आवृत्ती)

श्रीसाई वाक्सुधा

वर्ष ६३ वे)

किंमत १ रुपया

(अंक १

श्रीसाईलीला एप्रिल १९८४

दूरध्वनी

वर्षारंभ व श्रोरामनवमी विशेषांक

८८२२५६१

: कार्यालय :

“साईनिकेतन”, प्लॉट नं. ८०४-बी, डॉ. आंबेडकर पथ, दादर. मुंबई-४०० ०१४.

वार्षिक वर्गणी रु. १०/- (ट.ख.सह) किरकोळ अंक १ रु. फक्त.

जगा लावावे सत्यथी । हेचि साईलीलेची कृती ॥

श्रीसाई वाक्सुधा

नाही मज दुसरा जप ।
नाही मज दुसरे तप ।
अवलोकें एक सगुणरूप ।
शुद्ध स्वरूप साईंचे ॥ ७९ ॥
पाहतां श्री साईंचें मुख ।
हरून जातसे तहानभूक ।
काय तयापुढें इतर सुख ।
पडे भवदुःख विस्मृति ॥ ८० ॥
पाहतां बाबांचे नयनांकडे ।
आपआपणां विसर पडे ।
आंतुनी येती जै प्रेमाचे उभडे ।
वृत्ति बुडे रसरंगीं ॥ ८१ ॥
कर्म धर्म शास्त्रा पुराण ।
योगयाग अनुष्ठान ।
तीर्थयात्रा तपा चरण ।
मजएक चरण साईंचे ॥ ८२ ॥

अखंड गुरु वाक्या नुवृत्ती ।
दृढ धरितां चित्तवृत्ती ।
श्रद्धेचिया अढळ स्थितीं ।
स्थैर्य प्राप्त निश्चळ ॥ ८३ ॥
- श्री साई सच्चरित अध्याय १ ला.

सुविचार

सहसा विदधीन न क्रियाम् ।
अविवेकः परमापदां पदम् ।
वृणते हि विमृश्यकारिणं
गुणलब्धाः स्वयमेव सम्पदः ॥

अविचाराने कोणतेही काम करू नये. कारण अविचार हा संकटांचे मोठे कारण आहे. खरोखर विचार करून काम करणाऱ्या मनुष्याकडे गुणांवर लुब्ध होणारी संपत्ती (लक्ष्मी) आपण होऊन येते.

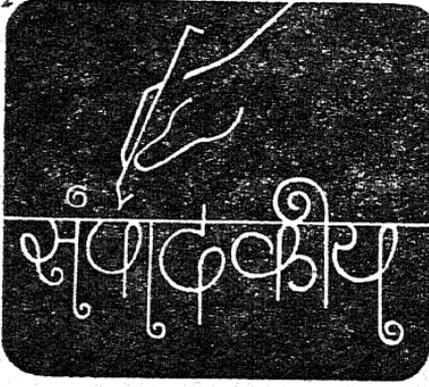

अनुक्रमणिका एप्रिल १९८४

१) संपादकीय	- श्री. बाबांशी एकरूप व्हा
२) ओम भक्तानुग्रहकातरायनमः	- श्री. म्. ब. निंबाळकर
३) श्री रामचरित, मानसाचा महिमा	- सौ. कुसुमताई जोग
४) ईश्वर ही व्यक्ती नसून शक्ती आहे	- श्री. पां. शं. भुजबळ
५) देव भावाचा भुकेला	- सौ. उषाताई अधिकारी
६) नवविधा भक्ती	- श्री चंद्रकांत गरगटे
७) १२५ वर्षांचे साईभक्त - श्री रामबाबा	- श्री. गणपतराव सामंत
८) मशिदीतील पहिला रामजन्मोत्सव	- श्री. बाळकृष्ण देसाई
९) श्री दासकिसन बाबा	- श्री. गोपाल चंदीरामानी
१०) जय जय रघुवीर समर्थ	- श्री. मधुसूदन करंबेळकर
११) श्री साईराम मीलन महायज्ञ	- डॉ. अनिल जायस्वाल
१२) सुगंधी भेट	- सौ. शैलजा बुधकर
१३) साई कृपेने समाधी दर्शन	- श्री. शिवदयाल अग्रवाल
१४) गणूचा उद्धार	- श्री. कृ. भा. देशमुख
१५) पितृतुल्य भ्राता माझा वनवासी झाला	- श्री. मधुकर अंबाडे
१६) श्री साई दर्शन	- कु. सरल खारकर
१७) श्रीसाईनाथ हॉस्पिटल	- कु. रेखा दिघे
१८) शिरडी वृत्त	- जाने. ८४

श्रीबाबांशी एकरूप व्हा

स. न. वि. वि.

व्रज भाषेत संत तुलसीदासांनी 'रामचरितमानस' हा अमृतमधुर ग्रंथ लिहिलेला असून तो आजही लक्षावधी रामभक्त रसिकांना उच्चतम आनंद देत आहे.

संत कवी तुलसींच्या रामायणातील दोहे इतके हृदयस्पर्शी झाले आहेत की

विचारताच सोय नाही याचे कारण तुलसीदासांचे वर्ण्य विषयाशी झालेले तात्सम्य हेच होय. प्रभु रामचंद्राशिवाय त्यांना अन्य विचार सुचतच नसे. प्रभु रामचंद्राचे ते तेजःपुंज रूप त्यांच्या दृष्टी समोर जागृतीत, स्वप्नात, विजनात सदैव उभे रहावयाचे! इतर देव देवता कितीही पूज्य असोत, त्यांचे स्मरण क्षणमात्रही तुलसीदासांनी केले नाही. त्यांनी आपल्या आवडल्या रघुकुळ-टिळकावर उत्कृष्ट काव्य लिहिले आणि ते कशासाठी म्हणाल! कितीसाठी? छे, अजिबात नव्हे. त्यांच्याच शब्दात सांगावयाचे झाल्यास

“स्वान्तः सुखाय तुलसी रघुनाथ-गाथा-
भाषा-निबंधमति मंजुल मा तनोति ।

असे सांगावे लागेल.

अशा या तुलसीदासांच्या एकनिष्ठ रामभक्तीची परीक्षा पहाण्यासाठी त्यांच्या शिष्यांनी त्यांना एकदा मथुरेच्या कृष्ण मंदिरात फसवून नेले, तुलसीदास दुसऱ्या देव देवतांच्या दर्शनास कधी जात नसत हे त्या शिष्यांना माहित होते, व म्हणून त्यांनी स्वामींना खोटेच सांगितले की, “स्वामीजी हे राममंदिर आहे.”

मंदिराचा दरवाजा उघडण्यात आला. पहातात तो पुढे मोरमुकुटधारी श्री कृष्णाची मूर्ती! शिष्यांना वाटले आता स्वामीजी नाईलाजाने तरी श्रीकृष्णाला नमस्कार करतील पण तसे झाले नाही. तुलसीजी दृढ निश्चयाने म्हणाले, देवा, मोरमुकुटधारी कृष्ण कन्हैयाचे रूप आपण कां घारण केलेत?’ बन्सी आपण कां

हाती घरलीत? तुमचे ते महान धनुष्य कोठे आहे? त्या धनुर्धारी तेजःपुंज रूपाचा मजला ध्यास लागलेला आहे. भगवन्

का बर नऊं छवि आजकी भले बिराजो नाथ ।

तुलसी मस्तक तब नमे धनुष्य बाण बिराजे हाथ ।”

(हाती धनुष्य बाण घेतलेली आपली नेहमीची मूर्ती दिसल्या शिवाय माझे मस्तक नत होणार नाहीं!)

अन् काय आश्चर्य! त्या एका कृष्णमूर्तीच्या ठिकाणी तुलसींना कोदंडधारी राममूर्ती दिसू लागली! मगच त्यांनी तिला भक्तिभावाने वंदन केले. थोडक्यात आशय असा की कोणत्याही वर्ण्य विषयाशी जितके तादात्म्य व्हावे तेव्हांच कुठ ‘रामचरित मानसा’सारखी अमर कलाकृती निर्माण होते.

एकदा श्रीसमर्थ रामदास स्वामी कृष्णातटाकी असताना त्यांच्या पुढून यात्रेकरूंचे थवेच्या थवे चालले होते. “कुणीकडे चाललात?” समर्थांनी त्यांना विचारले, ‘आषाढी एकादशीसाठी पंढरीस जात आहोत, चलावे आपणही आमचे बरोबर. आम्हांस खरोखरीच आनंद होईल, आपली संगत, सहवास लाभेल आम्ही स्वतःला धन्य धन्य समजू’ असे यात्रेकरू म्हणाले; ‘अहो आम्ही येऊन काय करणार? शरयुतीर निवासी श्रीरामा वाचून आम्हांस दुसरे कोणीच दिसत नाहीं.’ हे उत्तर ऐकून यात्रेकरू आपापल्या मार्गाने निघून गेले.

श्री समर्थांची ही निष्ठा श्री पंढरीनाथाला ठाऊक होती. तथापी समर्थांना एकदा पंढरीला आणलेच पाहिजे असा विचार करून विठोबा वेष पालटून ब्राम्हणाचे रूप धारण करून श्री समर्थांना बोलावण्यास आले. समर्थांचे पानगे भाजण्याचे काम चाललेले होते. तेवढ्यात हा ब्राम्हण पातला. श्री समर्थांना अतिशय आनंद झाला ते ब्राम्हणास म्हणाले, “स्नान करावे, श्रीरामचंद्रजींचा प्रसाद तयार आहे.” ब्राम्हणाने स्नान केले, संध्या केली, सूर्यास नमस्कार केला आणि समर्थांचे समवेत पानगे भरणे केले”, आपण कोठे असतां? आपले नाव काय?” म्हणून समर्थांनी ब्राम्हणास विचारले, “पंढरीस सहकुटुंब असतो, मला विठ्ठलभट असे म्हणतात. एकादशी जवळ आली. यजमान धुंडीत इकडे आलो. देवाचे भक्त तेच माझे यजमान आपणही भक्तच आहांत, चलावे मजबरोबर पंढरीला मी तुम्हांला सांभाळून नेईन’ असे विठ्ठलभट नाव धारण केलेले साक्षात् पंढरीनाथ बोलले.

“शरयूतीर विहारी प्रभु रामचंद्रा वाचून मला अन्य कुणाचीही अपेक्षा नाही” असे समर्थांचे उत्तर ऐकताच विठ्ठलभट म्हणाले, “तेथे प्रत्यक्ष हनुमंत आहेत आणि राम आणि रामाचे दास हनुमंत काही भिन्न नव्हेत. तेव्हां आपण निदान हनुमंताचे तरी दर्शनास आले पाहिजे” समर्थांचे मन वळले आणि विठ्ठलभटाचे संगतीने ते पंढरीस जाण्यास तयार झाले. त्यांचे बरोबर दत्तु नापिक हा होताच. वाटेत चालता चालता पाऊस लागला. चिखलातून जावे लागले. पायात काटे मोडले. पण विठ्ठलभटाने ते स्वतः काढावे असे करता करता ते तिघेही पंढरीस महाद्वारापाशी येऊन पोचले. विठ्ठलभट घरी जाऊन येतो असे म्हणाले, आणि निसटले ते जागच्या जागी गुप्त झाले. दत्तु नापिक विचारतो, “स्वामीजी विठ्ठलभट नाहीसे कसे झाले हो?” “अरे, ते विठ्ठलभट कोठचे? ते स्वतःच पंढरीनाथ होते. आमचेवर त्यांचे हे केवढे ऋण!” श्री समर्थ म्हणाले.

श्री समर्थानी हनुमंताचे दर्शन घेतले आणि रामच समजून श्री विठ्ठलाकडे पाहून विचारतात -

“येथे उभा कां श्रीरामा । मनमोहना मेघश्यामा ॥
चाप बाण काय केले । कर कटावरी ठेविले ॥
कां बां धरिला अबोला । दिसे वेष पालटला ॥
काय जाली अयोध्यापुरी । येथे वसविली पंढरी ॥
काय केली शरयु गंगा । येथे आणिली चंद्रभागा ॥
काय केले वानरदळ । येथे वसविले गोपाळ ॥
दिसे हनुमंत एकला । हा कां सैन्यातून फुटला ॥
काय केले सीताबाई । येथे राही रखुमाई ॥
रामदासी जैसा भाव । तैसा झाला पंढरी राव ॥”

विठ्ठलाने रामरूप धारण केले. जगाला आश्चर्य वाटले. सर्वांनी समर्थाना विनंती केली. स्थान महात्म टिकले पाहिजे. तेव्हां समर्थानी पुन्हा प्रार्थना केली, व राम पुन्हा विठ्ठल झाले. श्री समर्थाना तेही रूप मानवले.

माझे मानस विठेवरी । विठ्ठलचरणी निरंतरी ॥१॥
जो जो पंढरीस गेला । तेणे कळीकाळ जिंकिला ॥२॥
रामदास म्हणे पंढरी । नाना साधनविणे तारी ॥३॥

तेव्हां या गोष्टीचे तात्पर्य इतकेच की,

जैसा भाव प्रयति बिबला । तथाचाचि देव जाला ।
जो जैसे भजे त्याला । तैसाचि बोले ॥

असो - अशाच प्रकारचा एक प्रसंग श्रीधर कवींनी 'हरिविजय' ग्रंथात वर्णन केला आहे.

श्रीरामचंद्र प्रभूंनी अवतार कार्य संपवून आपला देह शरयु नदीत विसर्जन करताच भक्त हनुमंत श्रीराम स्मरण करीत दक्षिण सागरी राहू लागले. एके दिवशी नारदमुनी हनुमंतास भेटण्यास गेले. नारदास पाहून त्या रामभक्तास फार आनंद झाला. त्याने प्रेमाने त्याचे स्वागत केले व त्यांना बसण्यासाठी तृणासन दिले. नारदांनी विचारले, "बा हनुमंता, कसा काय वेळ आता घालवतोस?"

हनुमंत म्हणाला, "प्रभुचितनात वेळ मी घालवितो."

त्यावर नारद म्हणाले "असे करण्यापेक्षा तीर्थयात्रा कर म्हणजे संतांच्या गाठीभेटी होतील आता श्रीकृष्णावतार चालू आहे. द्वारकेत जाऊन भगवंतांचे दर्शन घे.

भोळ्या माहतीस ही सूचना पसंत पडली.त्याप्रमाणे तो तीर्थाटनास निघाला असे करता करता एके दिवशी तो द्वारकानगरी बाहेरील फलबागेत येऊन थडकला. स्वच्छंदाने विहार करून तो फळे खाऊ लागला. बागरक्षकांनी त्याला अडविले. त्यांना त्याने सळो की पळो करून सोडले. रक्षक भगवान श्रीकृष्णाकडे येऊन तक्रार करू लागले की, एक भला मोठा दांडगा हुप्या येऊन त्याने फळबागेची नासधूस चालविली आहे, आणि तो आम्हाला काही आटोपत नाही. भगवंतांनी अंतर्ज्ञानाने जाणले की हा भक्त माहती-हनुमान असा वा, व तो त्यांच्या दर्शनासाठी आला असावा. भगवंतांला मुद्रा यादवांचा गर्वहरण करावयाचा होता.

श्रीकृष्णाने यादव सेनानींना त्याचा बंदोबस्त करण्यास पाठविले. सेनापतीने बागेत जाऊन तो हुप्या पाहिला. त्याचे रूप पाहून ते मनात अक्षरशः घाबरले. परंतु धैर्य आणून ते त्याला विचारतात, "अरे मकंटा! ही बलरामाची बाग आहे. परवानगी शिवाय येथे फळे तोडणारा तू रे कोण?" हनुमंत त्यावर उत्तर करतो, "हा बलराम कोण? मी तर प्रभू रामचंद्रा शिवाय कुणालाच म्हणून ओळखत नाहीं." हे ऐकून यादवांना राग आला आणि ते त्याच्यावर चाल करून गेले. भक्त हनुमंताने जाग्यावर बसूनच आपल्या कैवळ पुच्छाने त्या सर्वांना असे ताडून

केले की ते सर्व सैनिक भीतीने गर्भगळित झाले व त्यांची दाणादाण उडाली. गर्वरहित होऊन ते सारे श्रीकृष्णाकडे गेले आणि सांगू लागले, "तो माकड मोठा भयंकर आहे. आमचे त्याच्यापुढे काही चालू शकणार नाही." हे ऐकताच कृष्णाला हसू आले व तो म्हणाला, "जा, त्याला सांगा, श्रीकृष्ण तुला भेटीस बोलावत आहे." सैनिक परत गेले व लांबूनच त्यांनी हनुमंतास भगवंताचा निरोप कळविला. माखती म्हणाला, "मी रामाशिवाय कुणालाच ओळखत नाहीं,

यादव परत श्रीकृष्णाकडे आले व हनुमंताचे बोलणे त्यांना सांगितले. भगवंताने त्यांना पुन्हा त्याचेकडे पाठविले व श्रीराम भेटीस बोलावित आहेत असा निरोप त्याला कळविण्यास सांगितले. श्रीरामप्रभूचे नाव ऐकताच तो राम भक्त शिरोमणि उल्हसित झाला व सैनिकांसमवेत जाण्यास तत्परतेने उठला.

इकडे राजमंदिरात आपला भक्त येणार म्हणून श्रीकृष्णांनी सत्यभामेस सीतामाई बनवून आपल्या शेजारी सिंहासनावर बसण्यासाठी तयार होण्यास सांगितले. सत्यभामा गोंधळली. सीता शालू कोणता नसत असे, अलंकार कसे काय घालत असे याचाच विचार ती करू लागली.

इकडे माखती राजद्वाराजवळ येऊन ठेपला. सत्यभामा तयार नाही तेव्हा कृष्ण स्वतः राम झाला, व रुक्मिणीलाच त्याने आपल्या बाजूला सीता म्हणून बसण्यास सांगितले आणि आपली आयुधे शंख, चक्र व गदा यांना अनुक्रमे लक्ष्मण, भरत व शत्रुघ्न बनविले. अशा रितीने राम पंचायतनातल्या रामाचे दर्शन त्याने आपल्या लाडक्या भक्तास दिले. रामप्रभूस पाहताच त्या थोर भक्ताचे हृदय भक्तीने उचंबळून आले. त्याने साष्टांग नमस्कार-लोटांगण घातले अशा प्रकारे काही दिवस द्वारकेत राहून हनुमंत भगवंताचा निरोप घेऊन आनंदाने पुढील मार्गास लागला.

भगवान श्रीसाईनाथांनी सुद्धा आपल्या भक्तांच्या भक्तीची पराकाष्ठा पाहून त्यांना निरनिराळ्या स्वरूपात वेळोवेळी दर्शन दिले आहे. तेव्हां भक्तांनो, ज्याची तुम्ही भक्ती करता ती स्वार्थी भक्ती नसावी ती भक्ती संपूर्णपणे अंतःकरणपूर्वक असावी. त्या संताचे देवतेचे मनापासून स्मरण करावे. त्याचेशी अगदी एकरूप व्हावे म्हणजे तुमचे कल्याण झाल्याशिवाय रहाणार नाहीं.

ॐ भक्तानुग्रहकाराय नमः

-ले. कर्नल मु. व. निंबाळकर (निवृत्त)

१-१४ फाईव्ह स्टार अपार्टमेंट्स,
बंड गार्डन रोड, पुणे - ४११ ००१

० वरील नाव "श्रीसाईबाबा-अष्टोत्तरशत नामावलि:" मध्ये अनुक्रमांक ४४ वर आलेले आहे. 'कातर' याचा अर्थ भिन्ना असा होतो व श्रीसाईबाबांच्या बाबतीत हा शब्द अगदी अयोग्य असल्याने वरील नावाचा श्रीसाईलीलेच्या सप्टेंबर १९८० च्या अंकात अनुवाद प्रसिद्ध करताना मला काय अर्थ लावावा हे समजेना. एक दोन संस्कृत पंडितांशी विचार विनिमय केला पण त्यांनाही दुसरा योग्य अर्थ सुचेना. बहुतेकांना आणि मलाही शंका आली की हा मुद्रण दोष असेल आणि तिथे 'कारक' म्हणजे करणारा असा शब्द मुळांत असावा असे वाटले. त्याप्रमाणे माझ्या लेखात मी "ॐ भक्तानुग्रहकारकाय नमः" असे नाव शुद्ध करून लिहिले आणि "भक्तांवर अनुग्रह (कृपा) करणाऱ्या साईनाथांना नमस्कार असो" असा अनुवाद खाली दिला.

अलिकडे मी या नामावलीचे पुन्हा परीक्षण करू लागलो. अर्थातच या वरील नावावर आगळी मनन सुरू झाले. खरोखरीच हा मुद्रणदोष असेल का? आपण संस्कृत नावात केलेल्या बदलाला आधार काय? योगायोगाने ऑल इंडिया साई समाज मद्रास यांनी प्रसिद्ध केलेली कै. पूज्य नरसिंहस्वामींच्या या नामावलीची मूळ प्रत मला मिळाली. त्यात 'कातर' हाच शब्द सापडला. तेव्हां याच शब्दाचा योग्य अर्थ बसविण्याचा प्रयत्न मी सुरू केला. संस्कृत शब्दकोशांमध्ये शोधाशोध केली त्यांत 'कातर' याचा "अस्वस्थ" असाही अर्थ सापडला. इतक्यात मला कै. पूज्य नरसिंहस्वामींनी बाबांची रचलेली सहस्रनामावलीही इंग्रजी अनुवादासह मिळाली. त्यात 'कातर' शब्द कुठे इतर नावात सापडतो का म्हणून शोध करू लागलो आणि आश्चर्य म्हणजे अनुक्रमांक ६४३ वर नेमके "ॐ भक्तानुग्रहकाराय नमः" हे नाव "who is anxious to favour devotees" या इंग्रजी अनुवादासह सापडले. मग लगेच शब्दकोशात सापडलेल्या "अस्वस्थ" (agitated) या शब्दाला "तळमळ" हा अति योग्य शब्द मला सुचला आणि "भक्तांवर अनुग्रह (उपकार) करण्यासाठी तळमळत (अस्वस्थ) असलेल्या साईनाथांना नमस्कार असो" असा समाधानकारक अनुवाद लिहून काढला.

या घटनेवरून माझ्या लक्षात आले की कै. पूज्य नरसिंहस्वामींनी वरील नाव बाबांसाठी किती योग्य निवडून काढले आहे? भक्तांवर अनुग्रह तर सर्वच देव व संत करतात. देव त्यांना जे जसे भजतात तसे त्यांना फल देतात व त्यांचा पृथ्वीवरील अवतार साधूंचे संरक्षण, दुष्टांचा नाश आणि धर्म संस्थापना या साठीच असतो. भगवान श्रीकृष्णांनी गीतेत म्हटलेच आहे :-

ये यथा मां प्रपद्यन्ते तांस्तथैव भजाम्यहम् ।

(अ. ४ श्लो. ११)

परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृताम् ।

धर्मसंस्थापनार्थाय संभवामि युगे-युगे ॥

(अ. ४ श्लो. ८)

परंतु संतांचे तसे नाही :-

“संतांची योग्यता भली । देवाहुनी आगळी ।

अजाडुजास नाहीं मुळी । स्थान जवळ साधूंच्या ॥७६॥

हिरण्यकश्यपु-रावणाला । देवद्वेषे मृत्यु आला ।

तैसा एकही नाहीं घडला । प्रकार संत हस्ताने ॥७७॥

संत सुष्टुदुष्टांप्रति । समसमान निश्चिती ।

उलट पाण्यावरी प्रीती । अलोट त्यांची वसत असे ॥७८॥

(श्रीसाईनाथस्तवनमंजरी)

परंतु श्रीसाईबाबांची करणी तर सर्वांहून वरचढ. देव आणि संत वर म्हटल्याप्रमाणे भक्तांवर किंवा निदकांवर अनुग्रह करीत, परंतु केव्हां? त्यांच्याशी संबंध आल्यावर किंवा त्यांची प्रार्थना ऐकल्यावर. पण श्रीसाईबाबा तर ज्यांनी त्यांचे नावही कधी ऐकले नव्हते किंवा ज्यांनी संकटातून सोडविण्यासाठी त्यांना प्रार्थनाही केली नव्हती, त्यांचेवरही अनुग्रह करीत असत. एवढेच नव्हे तर त्यांना आग्रहाने बोलावून बळजबरीने वाईट मार्ग सोडावयास लावित असत. खरोखरीच भक्तांवर अनुग्रह करण्यासाठी तळमळणारा बाबांसारखा संत विरळाच नव्हे अद्वितीयच!

श्रीसाईसच्चरितातीलच उदाहरणे घेऊ या. लाला लखमीचंदाने बाबांना कधी पाहिले होते का? त्यांचे नावसुद्धा माहित नव्हते. पण बाबांनी त्याला स्वप्नात

जाऊन दर्शन दिले. नंतर आपली तसवीर दासगणूमहाराजांच्या कीर्तनांत दृष्टीस पाडली आणि पैशाची व सोबतीची तूट भरून काढून आपल्या पायाजवळ बोलावून घेतले. इतकेच नव्हे तर त्यांच्या मनातील सर्व इच्छा पूर्ण करून आपल्या भक्तीला लावले. रामलाल पंजाबीचेही तसेच. त्यानेही कधी बाबांविषयी ऐकले नव्हते. परंतु त्याचेही स्वप्नात जाऊन त्याला 'मजकडे येऊन जा' असे म्हणाले. दुसरे दिवशी बाजारात आपली तसवीर दृष्टीस पाडून आपला ठावठिकाणा माहित करून दिला आणि शिरडीस आल्यावर आपल्या निर्वाणापर्यंत जवळ ठेऊन घेतले. काकासाहेब दीक्षितांना व सप्तशृंगीच्या काकाजींना तर शामाला काहींतरी निमित्ताने तिकडे पाठवून आपणाकडे पाचारण केले आणि त्यांच्या मनाची अशांती दूर केली. नानासाहेब चांदोरकर प्रांताधिकारी परंतु त्यांना एकदा नाहीं तीनदा भेटून जाण्यास निरोप पाठविला आणि आल्यावर पायाशी दृढ करून ठेवले. दासगणू तर पोलीस शिपाई व तमाशातील लावण्या रचणारे छंदी गृहस्थ. पण त्यांच्याही मागे लागून त्यांना पोलीस खात्यातील नोकरी सोडावयास लावली व लावण्यांच्या नादातून वर ओढून अर्वाचीन संतांची चरित्रे लिहवून घेतली, आणि एका महान संतात त्यांचे रूपांतर केले. गोमांतकातील गृहस्थाला बाबांचे कधी दर्शन, चिंतन किंवा श्रवणही घडले नव्हते. तरी त्याचे तीस हजार रुपये चोरीस गेल्यावर फकीर वेषाने इतक्या दूर प्रत्यक्ष जाऊन त्याला आवडता पदार्थ सोडण्याचा व शिरडीस जाण्याचा उपदेश करून त्याचे सर्व पैसे परत मिळवून दिले. इतकेच नव्हे तर पुढे जेव्हां त्याला शिरडीस जाण्याचा विसर पडला तेव्हां त्याला त्याची आठवण देऊन, आगबोटीच्या प्रवासातील अडचणी दूर करून शिरडीस आणून सोडले आणि आपल्या सर्वव्यापकतेची आणि निजसर्वांतर्यामित्वाची जाणीव करून देऊन आपलासा करून घेतले.

मिरीकर मामलतदारांना काय पुढच्या संकटाची कल्पना होती का त्यांनी बाबांना आपले रक्षण करण्यासाठी प्रार्थना केली होती? पण बाबांना आगामी संकटाची जाणीव झाल्याबरोबर मिरीकरांचे सोबतीस शामाला आग्रहाने चिथळीस पाठविले आणि मिरीकरांना सर्पदंशापासून वाचविले. नानासाहेब चांदोरकरांचा टांगा दूर पुण्यात उलथून पडला होता आणि ते व त्यांच्या बरोबरचे लेलेशास्त्री टांग्यातून बाहेर फेकले जात होते. परंतु त्यांची शिरडीस बाबांना काळजी! बाबांनी जोराने शंख केला आणि ओरडले, "अरे! नाना मरतोय पण मी काय त्याला मरून देईन?" आणि खरोखरच नानासाहेब व लेलेशास्त्री या दोघांनाही मुळीच दुखापत न होता त्यांचा प्राण वाचला.

बाबांचा लाडका भक्त शामा अशिक्षित व खेडवळ. संस्कृतातील गीता किंवा अवघड मराठीतील ज्ञानेश्वरी किंवा एकनाथी भागवत त्याला काय समजणार? परंतु त्याचे कल्याणाची बाबांना केवढी काळजी? पोटात दुखण्याचे ढोंग करून संन्याशाला बाजारात सौनामुखी आणावयास पाठविले आणि मग त्याची विष्णु-सहस्र नामाची पोथी उचलून वळजवरीने शामाच्या गळी बांधली आणि त्याला जणू काय अप्रत्यक्षपणे या अत्यंत महत्त्वपूर्ण व पुण्यप्रद पोथीची दीक्षाच दिली.

डहाणूच्या देव मामलतदाराकडून ज्ञानेश्वरीचे वाचन होईना. सारख्या अडचणी येत. शेवटी बाबा आपण होऊन ती वाचावयाला आज्ञा देतील तरच ती वाचावयाला घ्यायची असा त्यांनी निश्चय केला. बाबांनी त्यांचा हा हट्ट नुसता पुरविलाच नाही तर काही दिवसांनी स्वप्नात जाऊन पोथीचा अर्थ समजण्यासाठी ती कशी वाचावी हेही समजावून सांगितले. केवढी भक्तांबद्दल आस्था!

वरील सर्व आधीच भक्त होते किंवा नंतर झाले. परंतु अमीर शक्कर आपले दुखणे बरे होण्याच्या स्वार्थाने बाबांकडे आला व बाबांनी त्याला चावडीत राहण्यास सांगितले पण अमीर शक्करास थोडेसे बरे वाटल्यावर तो कोंडवाडा वाटला व बाबांची परवानगी न घेता कोपरगांव येथे पळून गेला. परंतु तेथेही बाबांनी जाऊन एका वृद्ध फकीराचे सोंग घेऊन मृतावस्थेत पडून अमीर शक्करला भीतीने पळावयास लावून परत शिरडीस आणले. पुढे या आज्ञाभंगी गृहस्थाला बाबांनीच सर्पदंशापासून वाचविले. किती 'लाभेविण प्रीती' करण्याची तऱ्हा!

या झाल्या गोष्टी बाबा देहधारी असतानाच्या. परंतु बाबांच्या निर्वाणाला आज ६५ वर्षे होत आली तरी लोकांना वर सांगितल्या सारखेच अनुभव अजून ही येतात आणि बाबांच्या खालील वचनांची प्रचीती येते:-

माझे माणूस कितीही दूर। असेना सातां समुद्रापार।

चिडीसारखा मी बांधूनिया दोर। ओढूनि सत्वर आणि तो ॥अ.५१ओ.२८॥

अलीकडचा माझाच अनुभव सांगतो. आमच्या पुण्यातील सोसायटीत एक श्रीमंत व अद्यावत् पद्धतीने राहणारे तरुण जोडपे आहे. एकदा ती तरुणी माझ्या पत्नीकडे आली व शिरडीला कसे जावयाचे व तेथे दर्शनाची कशी सोय आहे वगैरे माहिती विचारू लागली. ती म्हणाली, मला शिरडीस श्रीसाई-बाबांच्या दर्शनाला गेलेच पाहिजे." माझ्या पत्नीने कारण विचारल्यावर ती

म्हणाली. दोन दिवसांपूर्वी संध्याकाळी मी माझ्या ५-६ वर्षांच्या मुलीसह रूपात महात्मा गांधी रोडवर कपडे खरेदी करावयास गेले होते. खरेदी आटपून कपड्याचे बंडल घेऊन दुकानाच्या बाहेर यते तो माझी मुलगी कुठे दिसेना रस्त्यावर पुढेमागे बऱ्याच वेळा जाऊन आले पण गर्दीत ती सापडेचना. मी फार घाबरून गेले आणि कसे काय कुणास ठाऊक माझ्या तोंडून एकदम साईबाबांचे नाव निघाले. तशी मी साईबाबांची भक्त नाही. एवढेच काय साईबाबांबद्दल किंवा शिरडीबद्दल मला कांही माहितीही नाही. कधी तरी 'साईबाबा' हे नाव कानावर आलेले एवढेच. पण काय आश्चर्य! साईबाबांचे नाव घेताच मी ज्या दिशेला चालत गेले तिकडे लगेच माझी मुलगी मला दिसली आणि माझा जीव ठिकाणावर आला. मला खूप आनंद झाला, साईबाबांबद्दल कृतज्ञतेने मन भारावून गेले आणि आता शिरडीला जाणे भागच आहे असे वाटले." वाचकांनो! आहे की नाही गम्मत! अगदी अभक्ताला देखील संकटातून वाचवून आपणाकडे ओढून आणण्याची केवढी तळमळ?

असा भक्तांवर देहधारी असतानांच नव्हे तर देहत्यागानंतर -६०-६५ वर्षांनंतरही अनुग्रह (उपकार) करण्यासाठी तळमळत असलेला संत कुणी कधी पाहिला किंवा ऐकला आहे का? खरोखरीच श्रीसाईबाबा हे अद्वितीय संत होते आणि त्यांना "संत चूडामणी" हे अभिधान खरेच यथार्थपणे शोभते.

दादर येथील रामनवमी उत्सव

संस्थानच्या दादर येथील श्रीसाईनिकेतन येथे रामनवमी उत्सव मंगळवार दि. १०-४-८४ रोजी साजरा केला जाईल. दुपारी १२ वा. श्रीची आरती होईल व त्यानंतर तीर्थप्रसाद वाटप होईल. शिरडी येथे जाऊ न शकलेल्या भक्तमंडळींनी साईनिकेतन मध्ये येऊन श्री बाबांच्या दर्शनाचा लाभ घ्यावा.

श्रीराम चरित मानसाचा महिमा

—सौ. कुसुमताई जोग. प्रेरणा, आंग्रेवाडी, मुं. ४

●श्री तुलसीदासांनी “राम चरित मानसात” मानसाचे रूपक फारच बहारीचे केले आहे. मानसाला तलावाची उपमा दिली आहे. त्याबद्दल थोडेसे लिहिते. मनुष्यापुढे २ मार्ग आहेत. अेक शाश्वत व अेक अशाश्वत. कुठल्या मार्गाने जायचे ते प्रत्येकाने निश्चित ठरवले पाहिजे. व त्याप्रमाणे आचरण करायला पाहिजे हे मुख्य आहे.

शाश्वताचा मार्ग म्हणजे, भगवंतांची भक्ति करणे, त्याच्यावर प्रेम करणे, त्याचे ज्ञान करून घेणे, वगैरे वगैरे त्यात सर्व आले.

सत्संगती म्हणजे संत संग करणे, सतग्रंथांचे वाचन करणे हे पण सत्संगतीतच बसते, व जेणे करून मनुष्य जन्माचे सार्थक होईल असे आचरण करणे व त्यायोगे स्वतःचा उद्धार करणे. सर्व संतांनी आपल्यावर ग्रंथांच्यारूपाने फार मोठे उपकार करून ठेवले आहेत. त्या सर्व संतांना एकच तळमळ की, मनुष्यांनी आपला उद्धार करून घ्यावा, अशा ह्या ग्रंथांच्या पैकीच श्रीरामचरितमानस हा एक अलौकिक ग्रंथ आहे.

आता सर्वच मानसा बद्दल लिहावयाचे तर फारच कठीण. त्यातले एका रूप-बद्दल लिहिते, श्री तुलसीदासांना जे विशेष सांगायचे ते असे कीं, “सत्थबंध सुभग सोपाना”, “ग्यान नयन निरखत नमाना”

आता “ग्याननयन” हे मुद्दाम घातले आहे. वरवर मानसाचे वाचन होण्यापेक्षा “ज्ञाननयनाने” जर झाले तरच सार्थक आहे. ही जी ७ कांडे आहेत त्यांना “सुभग-सोपाना” म्हटले आहे. ह्या ७ पायऱ्या आहेत. ह्या तलावाचे ४ घाट सांगितले आहेत. त्याच्या ह्या प्रत्येक घाटाच्या ७ पायऱ्या आहेत. आता, “ग्यान नयन” का म्हटले तर प्रत्येक पायरी हे अेकेक कांड आहे. मानसात ७ कांडे आहेत प्रत्येक घाटाला ७, पायऱ्या, प्रत्येक कांडात संबंध रामायण आहे. हे वाचतांना कळते. म्हणून “ग्यान नयन” म्हटले.

॥ रघुपति महिमा अगुन अबाधा ॥

॥ बरनब सो इवर बारि अगाधा ॥

॥ पुरइनि सघन चारू चौपाई ॥

॥ छंद सोरठा सुंदर दोहा ॥

॥ सोइबहुरंग कमल कुल सोहा ॥

श्रीरामचंद्रांचा महिमा हे अगाध पाणी आहे, आता पुरइनि म्हणजे कमल वेली सघन आहेत. म्हणजे दाट वेली आहेत. त्या चौपाया, छंद, सोरठे, दोहे ही नाना कमळे आहेत, आणि मुख्य म्हणजे “हरिवदिरतिस” जो वेदांत वर्णिला आहे तो ह्या मानसाच्या वाचनाने मिळतो.

॥ आवत अेहि सर अति कठिनाई ॥

॥ रामकृपाबिनु आई न जाई ॥

॥ सकल बिन्न ग्यापहिं नहितेही ॥

॥ राम सुकृपा बिलो कहिं जेही ॥

आता पुढे लिहितात कीं,

॥ अवलोकनी बोलनि मिलनी प्रीति परस्परहास ॥

॥ भायप भलि यहबंधुकी । जल माधुरी सुवास ॥

ह्या मानसरूपी तलावाचे पाणी कसे आहे.

॥ अदभुत सलिल सुनत गुनकारी ॥

॥ आसपिआस मनोमल हारी ॥

म्हणजे हे पाणी अदभूत आहे. अकले असता गुण देणारे आहे. आशा, आकांक्षा वासना हे मनाचे मळ घालविणारे आहे. शरिराचे मळ जातील पणमनोमल जाणे फार कठीण. मनाचाच उद्धार करायचा आहे. आत्मा तर मुक्तच आहे. म्हणून तर समर्थानी मनाला उपदेश केला आहे. मेल्यावर आपल्या बरोबर मनच ह्या वासना घेऊन येते. व जन्ममरणाचे फेरे त्याच्यामुळेच. तेच जर भगवंताच्या चरणाच्या ठिकाणी जडले तर तिथून ते हलायला तयार नसते. म्हणून त्याला शिकवायचे.

काम, क्रोध, मोह ह्यांचा नाश करून विवेक वीरग्य वाढविणारे ह्या मानसाचे पाणी आहे. म्हणून “अदभुत सलिल” म्हटले. त्या पाण्याची गोडी म्हणजे प्रेमभक्ति. हे पाणी मधुर म्हणजे गोड, सुंदर व मंगल करणारे

आहे. आता हे पाणी "सुमतिन्भुमिथल" म्हणजे ज्याची जशी ग्रहण करण्याची ताकत असेल त्याच्या हृदयांत स्थिरावणारे आहे. कारण खोलपणा असल्याशिवाय पाणी रहाणारच नाही. सपाट जागी वाहून जाईल. "वेद पुराण उदधि घनसाधू" हे मागे सांगितले आहेच. वेद पुराणे संस्कृत मधून म्हणून ती सागरासारखी खारट. सामान्य माणसाला ती उपयोगी नाहीत. संत हे घनासारखे आहेत. ते संस्कृतमघले प्राकृतात करून खारट पाणी गोडे करून तुम्हाला पाजत आहेत ते सर्वांनी प्यावे व आपले कल्याण करून घ्यावे. हीच सर्व संतांची इच्छा आहे. सर्वसाधारण माणसाना निर्गुण उपदेश डोक्यावरून जातो.

॥ सगुनहि अगुनहि नहि कछु भेदा ॥

असे मानसातच तुलसीदासांनी सांगितले आहे.

॥ जे गार्चहि यह चरित सँभारे ।

॥ तेइ अहिताल चतुर रसचारे ॥

ह्या तलावाचे चतुर राखणदार कोण तर जे हे चरित्र "संभारे" म्हणजे समजून वाचतात, गातात ते म्हणजे त्यात सांगितलेले आचरणात आणतात. म्हणून चतुर राखणदार म्हटले आहे. तलावाचे रक्षण करणे म्हणजे केरकचरा कोणी टाकेल. हातपाय धुतील, पालापाचोळा पडणार नाही ह्याची दक्षता घेणे वगैरे वगैरे. हे रखवालदाराचे काम आहे. ह्या तलावाची उपयुक्तता योग्य माणसालाच होते हे पण ध्वनित केले आहे. पुढे म्हटले आहे कीं,

॥ आवत अहिंसर अति कठिनाई ॥

॥ रामकृपाबिनु आ इन जाई ॥

हा तलाव सामान्य नाही. राम यशाने काठोकाठ भरलेला आहे. जे नेहमी मानस आदराने अकृतात ते मानसाचे अधिकारी आहेत. म्हणजे ह्यांची राखणदारी पण किती कठीण आहे पहा. तेच इथे येण्याचे अधिकारी आहेत. अनधिकार्याला इकडे फिरकू द्यायचे नाही. भारतभूमि कर्मभूमी आहे. ह्या कर्मभूमीत जसे जसे कराल तसे तसे फळ मिळते. म्हणून सद्ग्रंथांचे वाचन, मनन व ईश्वरभक्ति करायची.

॥ मनकरि विषय अनलबन जरई ॥

॥ होइ सुखी जौ अहिंसर परई ॥

जे मन विषयरूपी अग्निने जळते म्हणजे जे विषयाच्या चिंतनात मग्न असते ते मन ह्या तलावात आंघोळ केली असता सुखी होते. म्हणजे स्थिर होते. म्हणजे मनाच्या ज्या वासना, आशा, आकांक्षा असतात त्या ह्याच्या वाचनाने समूळ नाहिशा होतात. रामायणाच्या आरतीत श्री तुलसीदासांनी म्हटले आहे कीं,

॥ कलिमल हरनि विषयरस फीकी ॥

जो जो रामायणाची पारायणे होतील तो तो मन आपोआप स्थिर व्हायला लागते. मनापासूनच सर्व विषयांचा त्याग घडतो. मुद्दाम करावाच लागत नाही. मनापासून हींणे हेच मुख्य आहे. विषय सोडू म्हणून सुटत नाहीत. ईश्वरीकृपा व संतांच्या आशिर्वादानेच ते घडते. अशा ह्या मानसांच्या वाचनाने सर्वांनी आपले कल्याण करून घ्यावे. हिंदी म्हणून वाचायचे नाही असे करू नये. रोज वाचत गेले की आपोआप समजायला लागेल. श्री हनुमानजींना प्रार्थना करावी. ते कुठेही रामायण सुरू असले कीं, हजर असतातच. म्हणून त्यांना पाट मांडायची पद्धत आहे. तुम्ही पाट मांडा अगर न मांडा ते येणारच.

॥ नहिं कोऊ राम चरन अनुरागी ॥ सियावर रामचंद्र की जय.

शिरडीतील रामनवमी उत्सव

दरवर्षाप्रमाणे शिरडी येथे श्रीरामनवमी उत्सव यंदाही सोमवार दि. २-४-८४ (चैत्र शु. ८ शके १९०६) ते बुधवार दि. ११-४-८४ अखेर असे तीन दिवस साजरा होणार आहे. तरी भक्तमंडळींनी हेच निमंत्रण समजून उत्सव प्रसंगी आपले कुटुंबीय व स्नेहीमंडळींसह हजर राहून सर्व कार्यांत सहभागी होऊन संस्थानलाही सहकार्य करावे अशी विनंती न्यायाधारक श्री. क. हि. काकरे साहेब, श्री साईबाबा संस्थान, शिरडी हे करतात.

ईश्वर ही व्यक्ती नसून शक्ती आहे

—श्री. पां. शं. भुजबळ

संस्थापक व अध्यक्ष सद्गुरू श्री साईबाबा
मंदिर संस्था साईनगर, (गोडोली),
सातारा-४१५ ००२.

० सध्याच्या अणू व विज्ञान युगांत प्रत्येक व्यक्ती अति शिक्षणाने नास्तीकतेच्या मार्गाने जावू लागली आहे ही आपल्या ह्या संत भूमीत अत्यंत भयानक घटना असून देशाच्या नाशासच कारणीभूत होणार आहे. चांगले सूत्र विचारवंतही “पोथ्यागुंडाळून ठेवा” असा भाषणातून प्रचार करीत आहेत ही गोष्ट अत्यंत चुकीची ठरणार आहे. पोथ्या म्हणजे काय याचा जर सखोल विचार केला तर सत् मार्गाने जाण्याचे वाटाडे, ह्या मार्गाने संत गेले व त्यांना मार्गात जे चांगले व वाईट अनुभव आले ते त्यांनी लिहून आपल्या पुढील पीढीचे कल्याणच केले आहे. आजही त्याच संतांचे पोथ्यांचे प्रसंगांचे तत्वांचे जर आचरण केले तर आपणांवर कधीच दैन्यावस्था येणार नाही. सध्या जी बुवाबाजी भोंदुगिरी चालू आहे. त्यात मात्र लोक, पुढारी हे ही एक प्रकारची बुवाबाजीच करीत आहेत. पूर्वीच्या संतांनी सत् मार्गाने जाण्यास शिकवले तर ती बुवाबाजी होत नाही व भोंदुगिरीही होत नाही. तेव्हा सूत्र व्यक्तींनी संतांच्या पोथ्यांचे जरूर अनुकरण करून अंध श्रद्धेवर न जगता डोळस दृष्टी ठेवून चांगले व वाईट पारखून घ्यावे. त्यास आग्रह नाही. कोणाही एका व्यक्तीस आलेला वाईट अनुभव आपणांस येणारच नाही असे म्हणून चालणार नाही. म्हणून आपणही दुसऱ्याचे अनुभवाने शहाणे होणे अत्यंत जरूर आहे. आपणासही वाईट अनुभव येवू देण्याची वाट पहाणे जरूरीचे नाही. म्हणून पोथ्या हेच आपले चालते बोलते ह्या विज्ञान युगातील गुरू आहेत. १०० वर्षापूर्वी श्री महात्मा फुले ह्या महान व्यक्तीने स्त्रीशिक्षण, अस्पृश्यता निवारण ह्या संबंधीत जे ग्रंथ लिहिले ते ग्रंथ आजही अनुकरणीय आहेत. ते ग्रंथ आज टाकावू म्हणून फेकून देणे योग्य होईल का? शंभर वर्षापूर्वी जे लिहून ठेवले ते आजच्या काळात अगदी अनुरूपच आहे. असे असताना संत महंतांच्या पोथ्या पुराणे फेकून द्या असे म्हणणे म्हणजे आपणच आपल्या पूर्वजांचा अपमान करून त्यांच्या मौलिक तत्वांची पायमल्ली करणे योग्य नाही. त्यांचे त्यावेळचे अनुभव आजही ह्या महान अणू व विज्ञान युगांत उपयोगी पडत आहेत.